

Materiály na Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2016

POVOLANÍ ZVESTOVAŤ VEĽKÉ SKUTKY PÁNOVE
(porovnaj *Prvý Petrov list 2, 9*)

Spoločne pripravili a publikovali
Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov
Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví

***Komisia pre vieru a poriadok
Svetovej rady cirkví***

P. O. Box 2100
CH – 1211 Genève 2

Switzerland

infowcc@wcc-coe.org
www.oikumene.org

***Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov
VA – 00120 Cité du Vatican***

office@christianunity.va
www.vatican.va

© Konferencia biskupov Slovenska, 2015

© Ekumenická rada cirkví v SR, 2015

Preklad z angličtiny: Mgr. Eva Guldanová a Mgr. Miroslava Hodáňová

OBSAH

Pre organizátorov Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov	4
Biblický text na rok 2016	5
Úvod do témy na rok 2016	5
Príprava materiálov na Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2016	8
Ekumenická bohoslužba	9
Úvod k bohoslužbe	9
Poriadok bohoslužby	10
Biblické zamyslenia a modlitby na osem dní	14
Ekumenická situácia v Lotyšsku	22
Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov: Témy rokov 1968 – 2016	26
Kľúčové dátumy v dejinách Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov	32

Biblické citácie:

Biblické citácie uvedené v tomto dokumente sú zo *Slovenského ekumenického prekladu Biblie s deuterokánonickými knihami*.

Vydala © Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2007. Schválené Konferenciou biskupov Slovenska dňa 27. 3. 2008, č. 9-K/08.

PRE ORGANIZÁTOROV TÝŽDŇA MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV

Hľadanie jednoty po celý rok

Tradičný termín konania Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov je na severnej pologuli od 18. do 25. januára. Tieto dni navrhol v roku 1908 Paul Wattson tak, aby modlitby prebiehali v dňoch medzi sviatkami sv. Petra (Katedra) a sv. Pavla (Obrátenie), čo im dodalo symbolický význam. Na južnej pologuli sú v januári prázdniny, takže cirkvi slávia Týždeň modlitieb v inom termíne, napríklad v období sviatkov Zoslania Ducha Svätého (ako to navrhol Hnutie pre vieru a poriadok v roku 1926), ktoré tiež symbolizujú jednotu Cirkvi.

Keďže berieme do úvahy fakt, že sa termín modlitieb dá prispôsobiť, povzbudzujeme vás, aby ste tento materiál vnímali ako pozvanie hľadať po celý rok možnosti na vyjadrenie miery dosiahnutého spoločenstva medzi cirkvami a spoločne sa modliť za úplnú jednotu, ktorá je Kristovou vôľou.

Prispôbenie textu

Tento materiál ponúkame so zámerom, aby bol prispôbený využitiu na miestnej úrovni, kedykoľvek to bude možné. Pritom treba brať ohľad na miestne liturgické a bohoslužobné zvyky i na celkovú spoločenskú a kultúrnu situáciu. Takéto úpravy by sa mali realizovať ekumenicky. Na niektorých miestach sú už vybudované ekumenické štruktúry pre prispôbenie týchto materiálov. Želáme si, aby tam, kde to tak nie je, táto potreba podnietila vznik takýchto štruktúr.

Používanie materiálov na Týždeň modlitieb

- Cirkvám a kresťanským spoločenstvám, ktoré slávia Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov prostredníctvom jednej spoločnej bohoslužby, ponúkame poriadok ekumenickej bohoslužby.
- Cirkvi a kresťanské spoločenstvá si môžu zaradiť texty z Týždňa modlitieb aj do svojich vlastných bohoslužieb. Podľa prostredia, v ktorom sa nachádzajú, možno primerane použiť modlitby z ekumenickej bohoslužby, materiál na „osem dní“ a výber ďalších modlitieb.
- Spoločenstvá, ktoré slávia Týždeň modlitieb v rámci svojich každodenných bohoslužieb, môžu počas tohto týždňa čerpať námety z materiálu na „osem dní“.
- Tí, ktorí by chceli viesť biblické hodiny na tému Týždňa modlitieb, majú možnosť ako základ použiť biblické texty a zamyslenia ponúknuté v materiáli na „osem dní“. Svoje každodenné spoločné stretnutia môžu uzavrieť prosebnými modlitbami.
- Tým, ktorí sa chcú modliť v súkromí, poslúži tento materiál ako inšpirácia pri premýšľaní o ich modlitebných úmysloch. Môžu mať na pamäti to, že tvoria spoločenstvo s ostatnými, ktorí sa na celom svete modlia za viditeľnejšiu jednotu Kristovej Cirkvi.

BIBLICKÝ TEXT NA ROK 2016

Prvý Petrov list 2, 9 – 10

„Vy však ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, jeho vlastný svätý národ, aby ste zvestovali veľké skutky toho, čo vás povolal z temnoty do svojho predivného svetla. Kedysi ste neboli ľuďom, ale teraz ste Boží ľud; prv ste boli bez milosrdenstva, ale teraz ste milosrdenstvo dosiahli.“

ÚVOD DO TÉMY NA ROK 2016

*„Povolani zvestovať veľké skutky Pánove“
(porovnaj Prvý Petrov list 2, 9 – 10)*

Pozadie

Najstaršia krstiteľnica v Lotyšsku pochádza z obdobia pôsobenia významného lotyšského evanjelizátora, svätého Meinharda. Pôvodne bola umiestnená v katedrále v Ikškile, ktorá je tomuto svätcovi zasvätená. Dnes stojí uprostred evanjelickej katedrály v hlavnom meste Rige. Umiestnenie krstiteľnice v tesnej blízkosti zdobenej kazateľne poukazuje na vzťah krstu, kázania slova Božieho a povolania všetkých pokrstených kresťanov *zvestovať veľké skutky Pánove*. Toto povolanie je základom témy Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov v roku 2016. Predstavitelia viacerých cirkví v Lotyšsku, na základe dvoch veršov z *Prvého Petrovho listu*, pripravili materiály na tento týždeň.

Archeologické nálezy svedčia o tom, že kresťanstvo do východnej časti Lotyšska priniesli v 10. storočí byzantskí misionári. Avšak väčšina správ datuje prítomnosť kresťanstva v Lotyšsku do 12. a 13. Storočia; do obdobia pôsobenia Sv. Meinharda a následne ďalších nemeckých misionárov. Hlavné mesto Riga bolo jedným z prvých miest, ktoré prijali v 16. storočí Lutherove myšlienky. V 18. storočí hernhutské bratia oživilí a prehĺbili kresťanskú vieru v celej krajine. Ich potomkovia neskôr zohrali významnú úlohu v boji za nezávislosť krajiny v roku 1918.

Obdobia konfliktov a utrpenia v minulosti zanechali viditeľné stopy aj na živote dnešnej cirkvi v Lotyšsku. Je smutnou skutočnosťou, že použitie sily niektorých skorších misionárov a križiakov prekrútilo obsah evanjelia. Celé storočia bolo Lotyšsko náboženským a politickým bojiskom mnohých národov a konfesií. Zmeny v politickom obsadení v jednotlivých častiach krajiny sa zároveň odrazili aj na zmenách konfesií. V súčasnosti je Lotyšsko križovatka, na ktorej sa stretávajú katolíci, protestanti a pravoslávni. Pre svoju výnimočnú polohu je krajina domovom mnohých rozličných tradícií, pričom ani jedna z nich nie je dominantnou.

Po skončení prvej svetovej vojny a páde Ruskej a Nemeckej ríše existovalo Lotyšsko od roku 1918 do 1940 po prvýkrát ako štát. Druhá svetová vojna a nasledujúce desaťročia totalitných antikresťanských ideológií, ateistického nacizmu a komunizmu, negatívne ovplyvnili krajinu a ľudí v Lotyšsku, a to až do pádu Sovietskeho zväzu v roku 1991. Počas týchto rokov spájalo kresťanov svedectvo evanjelia aj za cenu mučeníctva. Kresťania našli svoje poslanie v *kráľovskom kňazstve*, ktoré spomína apoštol Peter, a to v neustálom prenasledovaní, vyhnanstve a smrti pre vieru v Ježiša Krista. Toto spoločné utrpenie hlboko spájalo kresťanov v Lotyšsku. Prostredníctvom neho našli svoju účasť na kňazstve danom v krste a zjednotení s utrpením Ježiša, slúžili iným. Svedectvom tejto spoločnej skúsenosti je aj Múzeum biskupa Sloskansa (Boleslavs Sloskans strávil 8 rokov v sovietskych lágroch). Na stene múzea visia štyri zoznamy mučeníkov a prenasledovaných kresťanov – členov Pravoslávnej, Evanjelickej, Baptistickej a Katolíckej cirkvi.

Stretnutia pri spoločných modlitbách a spevoch piesní, vrátane národnej hymny *Bože, požehnaj Lotyšsko*, boli kľúčové v boji za znovuzískanie nezávislosti krajiny v roku 1991. Vytrvalé modlitby za slobodu zneli v mnohých chrámoch po celom meste. Zjednotení v piesni a modlitbe, bez výzbroje vystavali barikádu na uliciach Rigy a vlastnými telami sa postavili sovietskym tankom.

Totalitná temnota 20. storočia odviedla mnohých od pravdy o Bohu Otcovi, o jeho zjavení v Ježišovi Kristovi a o život dávajúcej sile Ducha Svätého. Našťastie, obdobie po páde Sovietskeho zväzu charakterizovalo prebudenie cirkví. Mnohí kresťania sa stretávali pri modlitbách v malých skupinách a na ekumenických stretnutiach. Vedomí si toho, že svetlo a milosť Krista neprenikla a nezmenila všetkých ľudí v krajine, chcú spoločne pracovať a modliť sa za uzdravenie historických, etnických a ideologických rán, ktoré stále trápia lotyšskú spoločnosť.

Povolanie byť Božím ľudom

Apoštol Peter píše kresťanom ranej cirkvi, že v hľadaní zmyslu, pred príchodom evanjelia *neboli ľudom*. Ale keď počuli povolanie stať sa *vyvoleným národom* a prijali moc Božej spásy v Ježišovi Kristovi, stali sa Božím ľudom. Táto realita je vyjadrená v krste, spoločnom pre všetkých kresťanov, v ktorom sme znovuzrodení z vody a Ducha Svätého (*Ján 3,5*). V krste umierame hriechu, aby sme mohli byť vzkriesení s Kristom k novému životu milosti v Bohu. Uvedomovať si túto novú identitu v Kristovi je neustálou každodennou výzvou.

Ako rozumieme nášmu spoločnému povolaniu byť „Božím ľudom“?

Ako sa prejavuje naša v krste nadobudnutá identita „kráľovského kňazstva“?

Počut' o Božích veľkých skutkoch

Krst už veky otvára vzrušujúcu cestu viery, zjednocuje každého znovuzrodeného kresťana s Božím ľudom. Slovo Božie, Písmo, s ktorým sa kresťania všetkých tradícií modlia, ktoré študujú, a nad ktorým premýšľajú, je základom skutočného, hoci nedokonalého spoločenstva. V textoch Biblie počujeme o zachraňujúcich skutkoch Božích v dejinách spásy, keď vyviedol svoj ľud z otroctva v Egypte. Počujeme *o veľkých skutkoch Božích*, keď vzkriesil Ježiša

z mŕtvych a tým nám všetkým otvoril cestu k novému životu. Navyše kresťania si pri čítaní Biblie a modlitbách uvedomujú prítomnosť *velkých skutkov Božích* aj vo svojich osobných životoch.

Ako ich vnímame a ako odpovedáme na Božie „velké skutky“: v chválach, piesňach, v službe za spravodlivosť a pokoj?

Ako si ceníme Písmo ako živé slovo, ktoré nás povoláva k väčšej jednote a službe?

Odpoveď a zvestovanie

Boh si nás nevyvolil pre naše zásluhy. Učinil nás svätými, ale nie preto, aby sme stáli nad ostatnými. Vyvolil si nás pre svoj plán. Sme preto svätí pokiaľ stojíme v službe, ktorá znamená prinášať jeho lásku všetkým ľuďom. Byť kňazstvom znamená byť v službe svetu. Kresťania žijú svoje povolanie dané v krste a svedčia o Božích *velkých skutkoch* rozličným spôsobom:

Uzdravujú rany: Vojny, konflikty a násilie zdrvujúco zasiahli do životov a vzťahov nielen Lotyšov, ale aj ľudí z rôznych iných krajín. Božia milosť nám pomáha prosiť o odpustenie toho, čo bráni zmiereniu a uzdraveniu, prijať milosť a vzrastať vo svätosti.

Hľadajú pravdu a jednotu: Vedomie našej spoločnej identity v Kristovi nás volá hľadať odpovede na otázky, ktoré nás kresťanov neustále rozdeľujú. Podobne ako učeníci na ceste do Emauz sme povolaní svedčiť iným a uvedomiť si, že v spoločnom putovaní je Ježiš medzi nami.

Angažujú sa v boji za ľudskú dôstojnosť: Kresťania, ktorí boli vyvedení z tmy na *velké svetlo* kráľovstva, si uvedomujú hodnotu a dôstojnosť ľudského života. Prostredníctvom spoločných sociálnych a charitatívnych projektov podávame pomocnú ruku chudobným, núdznym, závislým a ľuďom, ktorí stoja na okraji spoločnosti.

Keď si uvedomujeme náš záväzok voči kresťanskej jednote, v ktorých oblastiach máme prosiť o odpustenie?

Poznajúc milosť Božiu, ako sa zapájame do sociálnych a charitatívnych kresťanských projektov?

Predstavenie ostatných materiálov

V rámci ekumenickej bohoslužby sa použijú symboly Biblie, zapálenej sviece a soli, aby názorne vyjadrili *velké skutky*, ktoré sme ako pokrstení kresťania povolaní zvestovať svetu. Oboje, soľ a svetlo sú obrazmi evanjelia, ktoré Ježiš používa v Reči na vrchu (*Matúš* 5, 13 – 16). Opisujú našu kresťanskú identitu: *vy ste soľ zeme... vy ste svetlo...* a opisujú naše poslanie byť: *soľ zeme ... svetlo sveta...* Soľ a svetlo sú obrazmi toho, čo kresťania majú odovzdať súčasným mužom a ženám: Božie slovo, ktoré dáva chuť životu, ktorý sa často zdá fádny a prázdny, a milostivé slovo, ktoré vedie a pomáha ľuďom vidieť a chápať samých seba a svet okolo nich.

Predstavitelia rôznych ekumenických projektov v Lotyšsku sa zamysleli nad zvolenou témou a reflektovali ju na vlastnú skúsenosť služby. Ich myšlienky tvoria základ pre materiály určené na 8 dní.

PRÍPRAVA MATERIÁLOV **NA TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV 2016**

Na téme pre tohtoročné materiály na Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov pracovala skupina predstaviteľov z rozličných častí Lotyšska zvolaná arcibiskupom Rímskokatolíckej cirkvi v Rige, Jeho Excelenciou Zbignevom Stankevičsom.

Vďaka patrí najmä týmto ľuďom:

Pani Anda Done (Evanjelická cirkev)

Pán Levi Ivars Graudins (Lotyšský dom modlitby pre všetky národy)

Pani Zanna Hermane (Televízny program Vertikale, ranné nedeľné kresťanské vysielanie)

Pán Nils Jansons (Komunita Chemin Neuf)

Sestra Rita Refalo (Rehoľníci z hnutia Pro Sanctitate)

Pani Velta Skolmeistere (Centrum katolíckej mládeže, arcidiecéza v Rige)

Pani Gunta Ziemele (Centrum katolíckej mládeže, arcidiecéza v Rige)

Texty, ktoré táto skupina pripravila, skompletizovali členovia medzinárodnej Komisie pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov. Medzinárodná komisia sa stretla s predstaviteľmi lotyšských cirkví v septembri 2014 v Metropolitnom rímskokatolíckom seminári v Rige. Komisia poďakovala Mgr. Paulovi Kļaviņšskému za vrelé prijatie a zamestnancom a študentom seminára za ich pohostinnosť. Zvlášť ďakujú otcovi Aivarsovi Līcisovi a otcovi Kārlisovi Miķelsonsovi, ktorí vytvorili pokojné prostredie na prácu a pre celkovú návštevu. Členom komisie a pápežskej rady ukázali domáci ostrov sv. Meinharda na rieke Daugava v blízkosti mesta Ikšķile, kde sa nachádza zrúcanina prvej katedrály (posvätenej v roku 1186), evanjelickú a katolícku katedrálu v Rige a anglikánsky kostol Spasiteľa v Starej Rige. Návštevy na týchto miestach boli neoceniteľným prínosom pri vytváraní konečnej verzie textu.

EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA

Úvod k bohoslužbe

Lotyšská skupina, ktorá pripravila materiály, navrhuje, aby predstavitelia rôznych cirkví vstúpili do chrámu nesúc Bibliu, zapálenú sviečku (môže to byť paschálna alebo veľkonočná sviečka) a misu so soľou. Ďalej navrhujú, že každý z týchto symbolov poskytne iná farnosť alebo cirkevný zbor. Bibliu predstavitelia položia na pultík, od ktorého zaznejú biblické čítania. Soľ a sviečku možno umiestniť buď vedľa pultíka, keďže sú symbolmi Božieho slova, alebo vedľa krstiteľnice, keďže vyjadrujú takisto naše povolanie vychádzajúce z krstu.

V bohoslužobnom priestore by tiež mal byť položený košík s menšími sviečkami, aby mohli členovia zhromaždenia po homílii zapáliť jednotlivé sviečky od plameňa, ktorý bol prinesený na začiatku bohoslužby.

Hoci text neobsahuje žiadne konkrétne piesne, lotyšská prípravná skupina navrhuje použiť piesne s trojičným obsahom. Navrhujú tiež, aby sa odpovede „Kýrie, eléison“ a „Christe, eléison“ spievali. Text obsahuje krátku odpoveď zhromaždenia počas liturgie slova. V úvode k biblickým čítaniam je použitý výraz „explózia lásky“. Výraz pochádza od Guglielma Giaquintu, zakladateľa hnutia Pro Sanctitate. Toto hnutie je v Lotyšsku aktívne a jeho členovia prispeli k príprave tejto slávnosti.

Po bohoslužbe:

Lotyšským symbolom pohostinnosti je chlieb, zvlášť čierny chlieb. Keď sa ľudia presťahujú do nového domova, priatelia im často prinesú krajec chleba, ktorý posypú soľou do tvaru kríža. Je to znak požehnania. Lotyšská prípravná skupina pozýva kresťanov na celom svete, aby napodobili toto gesto pohostinnosti v čase občerstvenia po bohoslužbe.

Poriadok bohoslužby

*Povolání zvestovat velké skutky Pánove
(Prvý Petrov list 2, 9 – 10)*

P: predsedajúci

V: všetci

Č: čítajúci

I. Zhromaždenie spoločenstva

Vstupná pieseň počas sprievodu účinkujúcich v bohoslužbe

Vstupujú tí, ktorí slávnosť vedú. Môžu niesť Bibliu, svetlo a soľ.

Slová na privítanie

P: Milí priatelia v Kristovi, zhromaždili sme sa spolu na tejto bohoslužbe k modlitbe za jednotu. Ďakujeme Bohu za našu kresťanskú dôstojnosť a povolanie, ktoré opisujú slová svätého Petra: „*Vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, Boží vlastný ľud, aby ste zvestovali veľké skutky toho, čo vás povolal z temnoty do svojho predivného svetla.*“ Tento rok sa modlíme s kresťanmi v Lotyšsku, ktorí pripravili túto bohoslužbu v nádeji, aby sme mohli rásť v našom spoločenstve s naším Pánom Ježišom Kristom a so všetkými našimi bratmi a sestrami, ktorí túžia po jednote (*Prvý Petrov list 2, 9 – 10*).

II. Prosby o Ducha Svätého

P: Duchu Svätý, dar Otca skrze jeho Syna Ježiša Krista, prebývaj vo všetkých nás, otvor naše srdcia a pomôž nám počúvať tvoj hlas.

V: Duchu Svätý, zostúp na nás.

P: Duchu Svätý, Božia láska, prameň jednoty a svätosti, ukáž nám lásku Otca.

V: Duchu Svätý, zostúp na nás.

P: Duchu Svätý, Oheň lásky, očisť nás, odstráň všetky rozdelenia v našich srdciach, v našich spoločenstvách a vo svete, a urob nás tak jedno v Ježišovom mene.

V: Duchu Svätý, zostúp na nás.

P: Duchu Svätý, posilni našu vieru v Ježiša, pravého Boha a pravého človeka, ktorý niesol hriechy nášho rozdelenia na kríž a svojím vzkriesením nás priviedol do spoločenstva.

V: Duchu Svätý, zostúp na nás.

P: Otec, Syn a Duch Svätý, prebývaj v nás, aby sme sa mohli stať spoločenstvom lásky a svätosti. Urob nás jedno v tebe, ktorý žiješ a kraluješ na veky vekov.

V: Amen.

Pieseň chvály/oslavná pieseň

III. Modlitby zmierenia

P: Boh nás pozýva k zmiereniu a svätosti. Obráťme naše mysle, srdcia, a telá k prijatiu milosti zmierenia na ceste k svätosti.

Ticho

P: Pane, stvoril si nás na svoj obraz. Odpusť nám, keď sa nesprávame úctivo k našej prírode a svetu, ktorý si nám dal. *Kýrie, eléison.*

V: Kýrie, eléison.

P: Ježišu, pozývaš nás, aby sme boli dokonalí, ako je dokonalý náš nebeský Otec. Odpusť nám, keď zlyhávame, nie sme svätí, nedokážeme si zachovať integritu a ctiť si ľudské práva a dôstojnosť. *Christe, eléison.*

V: Christe, eléison.

P: Pane života, pokoja a spravodlivosti, odpusť nám, keď šírimo kultúru smrti, vojny a nespravodlivosti a zlyhávame v budovaní civilizácie lásky. *Kýrie, eléison.*

V: Kýrie, eléison.

P: Milosrdný Bože, naplň nás svojou milosťou a svätosťou. Urob nás apoštolmi lásky, kamkoľvek pôjdeme. Modlíme sa skrze Ježiša, nášho Pána.

V: Amen.

IV. Zvestovanie slova Božieho

Č: Slovo Božie, ktoré budeme počuť, je explóziou lásky v našich životoch.
Počúvajte a budete žiť.

V: Bohu vd'aka.

Izaiáš 55, 1-3

Č: Počúvajte a budete žiť.

V: Bohu vd'aka.

Žalm 145, 8-9.15-16.17-18

Č: Budem dobrorečiť tvojmu menu na večné veky.

V: Budem dobrorečiť tvojmu menu na večné veky.

Č: Hospodin je milostivý a milosrdný,
zhovievavý a láskyplný.

Hospodin je dobrotivý voči všetkým,
zľutuje sa nad všetkými stvoreniami.

V: Budem dobrorečiť tvojmu menu na večné veky.

Č: Na teba sa upierajú oči všetkých,
ty im dávaš pokrm v pravý čas.

Otváraš svoju ruku
a ochotne sýtiš všetko, čo žije.

V: Budem dobrorečiť tvojmu menu na večné veky.

Č: Hospodin je spravodlivý vo všetkom, čo koná,
a milostivý vo všetkých svojich skutkoch.

Hospodin je blízky všetkým, čo ho vzývajú,
všetkým, čo ho vzývajú úprimne.

V: Budem dobrorečiť tvojmu menu na večné veky.

Prvý Petrov list 2, 9 – 10

Č: Počúvajte a budete žiť.

V: Bohu vd'aka.

Matúš 5, 1-16

Č: Počúvajte a budete žiť.

V: Bohu vd'aka.

Homília**V. Gesto záväzku byť soľou a svetlom**

Predsedaajúci následne pozve zhromaždených týmito slovami:

P: Počúvali sme Písma, ktoré si vážime a ceníme ako poklad,
a spolu sme sa nasýtili pri jednom stole Slova.

Budeme niesť toto sväté Slovo do sveta so sebou,

lebo sme spojení v jednej misii,

aby sme boli soľou zeme, aby sme boli svetlom sveta,

a zvestovali veľké skutky Pánove.

Ako znak tejto spoločnej misie, pozývame tých, ktorí chcú, aby prišli dopredu a ochutnali štipku tejto soli a zapálili jednotlivé sviečky od tohto jedného plameňa. Povzbudzujeme tých, čo tak urobia, aby (si) nechali plamienok zažatý do konca bohoslužby.

VI. Modlitby nádeje

P: Ako Božie deti, vedomé si svojej dôstojnosti a misie, pozdvihnime naše modlitby
a potvrdíme našu túžbu byť svätým Božím ľuďom.

Ticho

P: Milujúci Otče, premeň naše srdcia, naše rodiny, naše spoločenstvá a našu spoločnosť.

V: Sprav celý svoj ľud svätým a jednotným v Kristu.

P: Voda života, uhas smäd, ktorý existuje v našej spoločnosti, smäd po dôstojnosti, po láske,
po spoločenstve a svätosti.

V: Sprav celý svoj ľud svätým a jednotným v Kristu.

P: Duchu Svätý, Duchu radosti a pokoja, uzdrav rozdelenia spôsobené naším zneužitím moci
a peňazí, a zmier nás naprieč rozličnými kultúrami a jazykmi. Zjednot' nás ako Božie deti.

V: Sprav celý svoj ľud svätým a jednotným v Kristu.

P: Pane Ježišu, v krste sme sa stali jedno s tebou a preto zjednocujeme naše modlitby
s tvojou v slovách, ktoré si nás naučil.

V: Otče náš...

VII. Šírenie pokoja

P: Ježiš hovorí:

Vy ste soľ zeme.

Vy ste svetlo sveta.

Nech tak svieta vaše svetlo pred ľuďmi,

aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach!

Buďte soľou zeme.

Buďte svetlom sveta.

Pokoj Pánov nech je vždy s vami.

V: I s duchom твоjím.

P: Dajme si znak pokoja.

VIII. Požehnanie a rozpustenie

P: Požehnaní chudobní v duchu.

Požehnaní plačúci.

Požehnaní tichí.

Požehnaní milosrdní.

Požehnaní čistého srdca.

Požehnaní tvorcovia pokoja.

Požehnaní prenasledovaní.

Požehnaní buďte Bohom Otcom i Synom i Duchom Svätým.

V: Amen.

P: Chodte v Kristovom pokoji.

V: Amen.

BIBLICKÉ ZAMYSLENIA A MODLITBY NA OSEM DNÍ

1. deň **Nech je kameň odvalený**

<i>Ezechiel 37, 12 – 14</i>	Hľa, ja otvorím vaše hroby, vyvediem vás z nich ako svoj ľud.
<i>Žalm 71, 18b – 23</i>	Tvoja moc a tvoja spravodlivosť, Bože, siahajú k výšinám.
<i>Rimanom 8, 15 – 21</i>	Spolu s ním trpíme, aby sme spolu s ním boli aj oslávení.
<i>Matúš 28, 1 – 10</i>	Niet ho tu, lebo bol vzkriesený, ako povedal.

Komentár

Myšlienky na tento deň pripravilo Centrum katolíckej mládeže arcidiecézy v Rige. Pramena z ich skúseností pri organizovaní Ekumenickej krížovej cesty – každoročného ekumenického podujatia, ktoré má veľký vplyv na život v Lotyšsku. Táto skúsenosť vedie k zamysleniu nad tým, čo znamená utrpenie a vzkriesenie v lotyšskom kontexte, a ktoré sú tie veľké skutky Pánove, ktoré sú pokrstení kresťania povolaní zvestovať.

- Lotyšská história z obdobia Sovietskeho zväzu naďalej vrhá tieň na ľudí tohto národa. Ešte stále je veľa žiaľu a bolesti, spôsobených rán, ktoré je ťažké odpustiť. Všetko toto je ako ten obrovský kameň, ktorý zakrýval otvor do Ježišovho hrobu. Rany ako tieto nás uväzňujú v duchovnom hrobe.
- Ak však v našom utrpení spojíme svoju bolesť s jeho bolesťou, tak sa ten príbeh tu nekončí. Neokončí uzavretím v našich hrobách. Zemetrasenie Pánovho vzkriesenia je udalosťou, ktorá rozochvieva zem, ktorá otvára naše hroby a oslobodzuje nás od bolesti a horkosti, ktoré nás držia v odlúčení jedných od druhých.
- Toto je Pánov veľký skutok: jeho láska, ktorá otriasa zemou, ktorá odvaluje kamene, ktorá nás oslobodzuje a volá nás do rána nového dňa. Tu, pri tomto novom úsvite sme znovu zjednotení s našimi bratmi a sestrami, ktorí boli tiež uväznení a plní bolesti. A ako Mária Magdaléna musíme „rýchlo odísť“ s veľkou radosťou a povedať ostatným, čo Pán urobil.

Otázky

- Ktoré udalosti a situácie v našich životoch a aké okolnosti nás vedú k tomu, že sa uzavierame v hrobe – v smútku, žiali, obavách, úzkosti a zúfalstve? Čo nám bráni prijať zaslúbenie a radosť Kristovho vzkriesenia?
- Do akej miery sme pripravení podeliť sa so skúsenosťou s Bohom s tými, ktorých stretávame?

Modlitba

Pane Ježišu, ty si nás od začiatku vždy miloval a ukázal si nám hĺbku svojej lásky, keď si zomrel za nás na kríži. Tým si vstúpil do našich utrpení a rán. V tejto chvíli kladieme k tvojmu krížu všetky prekážky, ktoré nás oddeľujú od tvojej lásky. Odval kamene, ktoré nás

uväzňujú. Prebud' nás k tvojmú ránu vzkriesenia. Tam nech stretneme bratov a sestry, od ktorých sme odlúčení. Amen.

2. deň **Povolání byt' poslami radosti**

<i>Izaiáš</i> 61, 1 – 4	Duch Pána, Boha, je nado mnou, lebo ma Hospodin pomazal, poslal ma hlásať radostnú zvest' chudobným.
<i>Žalm</i> 133	Aké je dobré a milé, keď sú bratia spolu!
<i>Filipanom</i> 2, 1 – 5	Dovíšte moju radosť: Zmýšľajte rovnako, majte tú istú lásku, buďte jedna duša a jedna myseľ!
<i>Ján</i> 15, 9 – 12	Toto som vám povedal, aby moja radosť bola vo vás a aby vaša radosť bola úplná.

Komentár

V dobe Sovietskeho zväzu bolo v Lotyšsku nemožné, aby boli kresťania prítomní vo verejných médiách. Po dosiahnutí nezávislosti začal Lotyšský štátny rozhlas vysielat' kresťanské programy so zameraním na jednotu a misiú. Poskytol tak fórum, kde sa mohli stretnúť vedúci predstavitelia rozličných cirkví. Toto verejné svedectvo vzájomnej úcty, lásky a radosti prispelo k duchu ekumenického života v Lotyšsku. Skúsenosť tvorcov kresťanského vysielania v Lotyšskom štátnom rozhlase inšpirovala toto zamyslenie.

- Evanjeliová radosť vyzýva kresťanov, aby žili Izaiášovo proroctvo: „Duch Pána, Boha, je nado mnou, lebo ma Hospodin pomazal, poslal ma hlásať radostnú zvest' utláčaným.“ Túžime, aby dobrá správa uzdravila naše zlomené srdcia a oslobodila nás od všetkého, čo nás zväzuje a robí z nás zajatcov.
- Keď sme zarmútení pre naše vlastné utrpenie, môže nám chýbať energia zvestovať radosť prichádzajúcu od Ježiša. Ale aj keď sa cítime neschopní a bez sily odovzdať čokoľvek komukoľvek, ak prinášame svedectvo o tom mále, čo máme, Ježiš to rozmnoží v nás a v ľuďoch okolo nás.
- V evanjeliu nám Ježiš hovorí: „Ako si mňa zamiloval Otec, tak som si zamiloval aj ja vás. Zostaňte v mojej láske!“ a „milujte sa navzájom tak, ako som vás miloval ja.“ Práve takto objavíme jeho radosť v nás, aby naša radosť mohla byť úplná. Táto vzájomná láska a vzájomná radosť je v srdci našej modlitby za jednotu. Ako hovorí žalmista: „Aké je dobré a milé, keď bratia žijú spolu v jednote!“

Otázky

- Čo zaháša radosť vo svete a v cirkvách?
- Čo môžeme prijať od ostatných kresťanov, aby v nás bola Ježišova radosť, ktorá z nás robí svedkov dobrej zvesti?

Modlitba

Bože lásky, zhliadni na našu ochotu slúžiť ti napriek našej duchovnej chudobe a obmedzeným schopnostiam. Naplň najhlbšie túžby našich srdc svojou prítomnosťou. Naplň naše zlomené srdcia svojou uzdravujúcou láskou, aby sme mohli milovať tak, ako si nás ty miloval. Udeľ nám dar jednoty, aby sme ti mohli slúžiť s radosťou a deliť sa o tvoju lásku so všetkými. O toto prosíme v mene tvojho Syna Ježiša Krista, nášho Pána. Amen.

3. deň Svedectvo spoločenstva

- Jeremiáš* 31, 10 – 13 Prídu a zaplesajú na výšine Siona.
Žalm 122 Jeruzalemu vyprosujte pokoj. Kiež v blahu žijú tí, čo ťa milujú!
Prvý Jánov 4, 16b – 21 Ak niekto hovorí: Milujem Boha a nenávidí svojho brata, je klamár.
Ján 17, 20 – 23 Aby boli dokonale jedno, aby svet poznal, že si ma ty poslal.

Komentár

Viac ako desaťročie pôsobí v Lotyšsku Chemin Neuf, medzinárodné katolícke spoločenstvo s ekumenickým povolaním. Jeho členmi sú katolíci i evanjelici. Spolu zažívajú radosť, ktorá pramení zo spoločenstva s Kristom a takisto bolesť nejednoty. Ako znamenie tohto rozdelenia kladú prázdnu paténu a kalich na oltár počas večernej modlitby. Ich skúsenosť inšpirovala toto zamyslenie.

- Rozdelenie medzi kresťanmi je prekážkou evanjelizácie. Svet nemôže uveriť, že sme Ježišovými učeníkmi, kým našej vzájomnej láske niečo chýba. Cítíme bolesť z tohto rozdelenia, keď nemôžeme spolu prijímať telo a krv Kristovu v Eucharistii – sviatosti jednoty.
- Zdrojom našej radosti je náš spoločný život v Kristovi. Žiť každý deň náš život spoločenstva znamená vítať, milovať, slúžiť, modliť sa, a prinášať svedectvo spolu s kresťanmi z rozličných tradícií. Je to perla obrovskej hodnoty, ktorú nám dáva Duch Svätý.
- Noc pred svojou smrťou sa Ježiš modlil za jednotu a lásku medzi nami. Dnes dvíhame naše ruky a modlíme sa s Ježišom za jednotu kresťanov. Modlíme sa za biskupov, ordinovaných služobníkov, a členov všetkých našich cirkví. Modlíme sa, aby nás Duch Svätý všetkých viedol po tejto ceste jednoty.

Otázky

- Ako sa pozeráme na kresťanov z iných cirkví? Sme pripravení prosiť o odpustenie pre predsudky voči nim?
- Čo môže každý z nás urobiť, aby sme zmenšovali rozdelenie medzi kresťanmi?

Modlitba

Pane Ježišu, ktorý si sa modlil, aby sme všetci mohli byť jedno, modlíme sa k tebe o jednotu kresťanov podľa tvojej vôle a tvojimi prostriedkami. Kiež nám tvoj Duch dá schopnosť vnímať utrpenie spôsobené rozdelením, vidieť náš hriech, a dúfať za hranice každej nádeje. Amen.

4. deň **Kňazský ľud povolaný zvestovať evanjelium**

<i>Genesis</i> 17, 1 – 8	Tvoje meno bude Abrahám, lebo som ťa určil za otca mnohých národov.
<i>Žalm</i> 145, 8 – 12	Hospodin je milostivý a milosrdný, zhovievavý a láskyplný.
<i>Rimanom</i> 10, 14 - 15	Ako uveria v toho, o ktorom nepočuli?
<i>Matúš</i> 13, 3 – 9	Niektoré zrná padli do dobrej pôdy a priniesli úrodu: jedny stonásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a ďalšie tridsaťnásobnú.

Komentár

Tieto úvahy boli inšpirované producentmi kresťanského programu Vertikale, ktorý sa vysiela v nedeľu ráno. Náročná úloha zachovať tento kresťanský hlas v Lotyšskej národnej televízii ich naučila, že len vtedy, keď sa naučíme vnímať ostatných kresťanov ako bratov a sestry, môžeme sa odvážiť priniesť Božie slovo do verejného priestoru.

- V dnešnom svete viac ako kedykoľvek sa slová rinú ako potopa do našich domovov: už nielen z našich rozhovorov, ale z televízie, rádia a teraz už aj zo sociálnych médií. Tieto slová majú moc budovať, ale tiež búrať. Mnoho z tohto oceánu slov sa zdá nezmyselné – je to skôr odvádzanie pozornosti než potrava pre dušu.
- Človek sa môže utopiť v takom oceáne, kde nie je žiadne posolstvo, ktorého by sme sa chytili. Ale my sme počuli slovo záchrany, hodili nám ho ako záchranné lano. Volá nás do spoločenstva, a priťahuje nás k jednote s ostatnými, ktorí ho tiež počuli. Kedysi sme neboli ľuďom, ale teraz sme ľuďom Božím.
- Ba čo viac, sme kňazským ľuďom. Zjednotení s ostatnými, ktorí prijali jeho slovo, naše slová už nie sú len kvapky stratené v oceáne. Teraz máme mocné slovo, ktoré musíme zvestovať. Zjednotení ho môžeme hlásať mocne: *Ješua* (Ježiš, hebr.) – Boh zachraňuje.

Otázky

- Ktoré osobné ambície, aký duch súperenia, falošné domnienky o iných kresťanoch, hnev, zlosť alebo zatrpknutosť voči nim zastierajú našu zvesť evanjelia?
- Kto počuje naše životodarné slovo?

Modlitba

Pane Ježišu, ty si povedal, že každý bude vedieť, že sme tvoji učeníci, ak sa budeme navzájom milovať. Daj, nech – posilnení tvojou milosťou – neúnavne pracujeme pre viditeľnú

jednotu tvojej Cirkvi, aby dobrú správu, ktorú sme povolani zvestovať, bolo vidieť vo všetkých našich slovách a skutkoch. Amen.

5. deň **Spoločenstvo apoštolov**

<i>Izaiáš</i> 56, 6 – 8	Veď môj dom sa bude nazývať domom modlitby pre všetky národy.
<i>Žalm</i> 24	Kto smie vystúpiť na vrch Hospodina?
<i>Skutky</i> 2, 37 – 42	Venovali sa učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám.
<i>Ján</i> 13, 34 – 35	Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali

Komentár

Spoločenstvo kresťanských vedúcich predstaviteľov formuje viditeľný prejav ekumenického života v Lotyšsku. Stretávajú sa pravidelne na Gaizins, lotyšskom najvyššom vrchu, a na iných miestach k 40-hodinovému času modlitieb a jednoduchému spoločenstvu pri spoločnom jedle. Tieto stretnutia sú počas ich trvania podporované nepretržitou modlitbou a bohoslužbou veriacich. Stretnutia sú obnovou pre vodcov ako spolupracovníkov v Kristu. Skúsenosť zakladateľa „Lotyšského domu modlitby pre všetky národy“ inšpirovala toto zamyslenie.

- Ježišovo prikázanie milovať jedni druhých nie je teória. Naše spoločenstvo vzájomnej lásky sa stáva konkrétnym, keď sa cielene spolu zhromaždíme ako Kristovi učeníci, aby sme v moci Ducha zotrvali v bratskom spoločenstve a modlitbe.
- Čím viac sa kresťania, a zvlášť ich vedúci predstavitelia, spoločne stretávajú s Kristom, v pokore a trpezlivosti, tým viac sa znižujú predsudky, tým viac objavujeme Krista jeden v druhom, a tým viac sa stávame autentickými svedkami kráľovstva Božieho.
- Niekedy sa ekumenizmus môže zdať veľmi komplikovaný. Ale radostné spoločenstvo, spolu zdieľané jedlo a spoločné modlitby a chvály sú spôsobmi apoštolskej jednoduchosti. Keď ich konáme, poslúchame prikázanie vzájomnej lásky, a hlásame naše *Amen* na Kristovu modlitbu za jednotu.

Otázky

Aká je naša skúsenosť stretávania jedni druhých ako bratov a sestier v Kristovi, v bratskom kresťanskom spoločenstve, pri spoločnom jedle a spoločnej modlitbe?

- Čo očakávame od našich biskupov a ostatných vedúcich predstaviteľov na ceste k viditeľnej jednote Cirkvi? Ako ich môžeme podporovať a povzbudzovať?

Modlitba

Bože nášho Pána Ježiša Krista, Otec slávy, prosíme, daj všetkým kresťanom, ale zvlášť tým, ktorým bolo zverené vedúce postavenie v tvojej Cirkvi, ducha múdrosti a zjavenia, aby sme očami nášho srdca mohli vidieť nádej, ku ktorej si nás povolal: jedno je telo a jeden Duch,

jeden Pán, jedna viera, jeden krst, jeden Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, skrze všetkých a vo všetkých. Amen.

6. deň **Načúvajte tomuto snu**

<i>Genezis</i> 37, 5 – 8	Počúvajte, čo sa mi prisnilo.
<i>Žalm</i> 126	Boli sme ako vo sne.
<i>Rimanom</i> 12, 9 – 13	Buďte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti.
<i>Ján</i> 21, 25	Celý svet by nemal dosť miesta na knihy napísané o tom.

Komentár

Kresťanská nejednota bolí. Cirkvi trpia pre svoju neschopnosť zjednotiť sa ako jedna rodina pri Pánovom stole, trpia pre rivalitu a dejiny súperenia. Jedna odpoveď na nejednotu sa objavila v roku 2005 vo forme ekumenického časopisu „Kas Mus Vieno?“ (Čo nás zjednocuje?) Skúsenosť pri tvorbe tohto časopisu podnietila toto zamyslenie.

- Jozef má sen, ktorý je posolstvom od Boha. Keď však Jozef hovorí o tomto sne svojim bratom, reagujú s hnevom a násilne, lebo zo sna vyplýva, že sa mu musia pokloniť. Nakoniec hladomor doženie bratov do Egypta a oni sa klaňajú Jozefovi. Nie je to však moment poníženia a potupy, ktorého sa báli, ale chvíľa zmierenia a milosti.
- Ježiš, podobne ako Jozef, nám odhaľuje víziu, posolstvo o živote kráľovstva jeho Otca. Je to vízia jednoty. Ale ako Jozefových bratov aj nás tá vízia a to, čo sa zdá, že so sebou prináša, často nahnevá, pobúri a naplní strachom. Vyžaduje, aby sme sa podrobili a sklonili pred Božou vôľou. Bojíme sa jej, lebo máme strach, že by sme niečo mohli stratiť. Ale tá vízia nie je o strate. Je naopak o znovuzískaní bratov a sestier, ktorých sme stratili, o znovuzjednotení rodiny.
- Napísali sme mnoho ekumenických dokumentov, ale víziu kresťanskej jednoty nevystihneme len v spoločných vyhláseniach, hoci sú dôležité. Jednota, ktorú si Boh túžobne pre nás želá; vízia, ktorú nám predkladá, ďaleko presahuje čokoľvek, čo dokážeme vyjadriť v slovách alebo obsiahnuť v knihách. Táto vízia musí byť stelesnená v našich životoch a v modlitbe a misii, ktorú konáme spoločne s našimi bratmi a sestrami. Nadovšetko sa uskutočňuje v láske, ktorú preukazujeme jedni druhým.

Otázky

- Čo to znamená položiť naše vlastné sny o kresťanskej jednote ku Kristovým nohám?
- Akým spôsobom Pánova vízia jednoty volá dnes cirkvi k obnove a zmene?

Modlitba

Nebeský Otče, daj nám pokoru počúvať tvoj hlas, prijímať tvoje povolanie, a zdieľať tvoj sen o jednote Cirkvi. Pomôž nám plne si uvedomovať bolesť nejednoty. Kde v nás rozdelenie

zanechalo kamenné srdcia, nech oheň tvojho Svätého Ducha roznieti naše srdcia a inšpiruje nás víziou byť jedno v Kristu, ako on je jedno s tebou, aby svet uveril, že si ho ty poslal. O toto prosíme v mene Ježiša. Amen.

7. deň **Pohostinnosť v modlitbe**

<i>Izaiáš 62, 6 – 7</i>	Na tvoje múry, Jeruzalem, som postavil hliadky. Po celý deň a po celú noc neutíchnu.
<i>Žalm 100</i>	Plesaj Hospodinovi, celá zem! Radostne slúžte Hospodinovi!
<i>Prvý Petrov 4, 7b – 10</i>	Buďte teraz rozvážni a triezvi, aby ste boli pohotoví modliť sa.
<i>Ján 4, 4 – 14</i>	Voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.

Komentár

Skúsenosť spoločnej modlitby každý deň počas ôsmich dní Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov pomohla kresťanom v malom mestečku Madona priateľsky sa schádzať. Toto prinieslo svoje konkrétne ovocie v otvorení ekumenickej modlitebnej kaplnky, v ktorej sú plne zastúpené prvky evanjelickej, katolíckej i pravoslávnej tradície. Tu sa kresťania stretávajú k neustálej spoločnej modlitbe 24 hodín denne. Táto skúsenosť stojí na pozadí nasledujúcich úvah.

- Kým je ľud Boží rozdelený a kresťania sú si navzájom odcudzení, sme ako Ježiš v Samárii, cudzinci v cudzej zemi, bez bezpečia, bez občerstvenia a bez miesta na odpočinok.
- Izraelský národ túžil po bezpečnom mieste, kde by mohli vzývať Hospodina. Izaiáš nám hovorí o veľkom skutku Pánovom: postavil hliadky na múry Jeruzalema, aby ho jeho ľud mohol bezpečne uctievať vo dne i v noci.
- Počas Týždňa modlitieb sa naše kostoly a kaplnky stávajú bezpečným miestom, miestom na odpočinok, kde ľudia môžu nájsť občerstvenie a spojiť sa v modlitbe. Tento týždeň nás vyzýva, aby sme vytvorili viaceré miesta a chránené časy na modlitbu, lebo keď sa spolu modlíme, stávame sa jedným ľudom.

Otázky

- Ako môžeme podporiť vzájomnú pohostinnosť medzi farnosťami a cirkevnými zbormi na našom mieste?
- Je v našom okolí miesto, kde sa môžu kresťania z rozličných tradícií zhromaždiť k modlitbe? A ak nie je, vieme pomôcť vytvoriť také miesto?

Modlitba

Pane Ježišu, prosil si svojich apoštolov, aby bdeli a modlili sa s tebou. Daj, nech vieme ponúknuť svetu chránené časy a priestory, kde by mohli nájsť občerstvenie a pokoj, aby sme v spoločnej modlitbe s ostatnými kresťanmi došli k hlbšiemu poznaniu teba. Amen.

8. deň Srdcia, ktoré horia pre jednotu

<i>Izaiáš 52, 7 – 9</i>	Aké milé sú na vrchoch nohy posla, ktorý oznamuje pokoj, posla blaha, ktorý ohlasuje spásu.
<i>Žalm 30</i>	Môj nárek si zmenil na tanec.
<i>Kolosanom 1, 27 – 29</i>	Aké veľké je bohatstvo slávy tohto tajomstva medzi pohanmi. Ním je Kristus vo vás.
<i>Lukáš 24, 13 – 36</i>	A počnúc Mojžišom cez všetkých prorokov, im vykladal, čo sa naňho v celom Písme vzťahovalo.

Komentár

Rôznym cirkvám v Lotyšsku sa podarilo spolupracovať pri evanjelizácii využitím Kurzu Alfa. Tento kurz vyvinuli v anglikánskej Kostole Svätej Trojice v Bromptone v Londýne. Lotyši, ktorí prišli k viere prostredníctvom tohto programu, zostávajú otvorení myšlienke učiť sa a byť obohatení darmi ostatných kresťanských spoločenstiev. Táto skúsenosť inšpirovala nasledujúce úvahy.

- Sklamaní učeníci, ktorí opúšťajú Jeruzalem a idú do Emauz, stratili nádej, že Ježiš bol Mesiáš a opúšťajú svoje spoločenstvo. Je to cesta rozdelenia a odlúčenia.
- V kontraste k tomu sa vracajú do Jeruzalema plní nádeje a s evanjeliovou správou na perách. Je to posolstvo vzkriesenia, ktoré ich ženie naspäť do srdca spoločenstva a k bratskému spojeniu.
- Tak často sa kresťania pokúšajú evanjelizovať s duchom súperenia. Chcú naplniť svoje vlastné kostoly. Ambicióznosť prevažuje nad túžbou, aby ďalší mohli počuť životodarné posolstvo evanjelia. Pravá evanjelizácia je cestou z Emauz do Jeruzalema, cestou z odlúčenosti k jednote.

Otázky

- Ktoré sklamanie nás oddeľujú od ostatných?
- Ktoré dary (iniciatívy, metódy, programy) môžeme prijať od ostatných kresťanských spoločenstiev?

Modlitba

Pane Ježišu, spôsobil si, že naše srdcia v nás horia, a poslal si nás naspäť na cestu k našim bratom a sestrám s posolstvom evanjelia na perách. Pomôž nám vidieť, že nádej a poslušnosť tvojim príkazom vedú vždy k väčšej jednote tvojho ľudu. Amen.

EKUMENICKÁ SITUÁCIA V LOTYŠSKU

1. Kresťanské cirkvi

„Živý ekumenizmus“. Tieto slová vystihujú súčasnú ekumenickú situáciu v Lotyšsku. Kresťania rôznych tradícií sa čoraz častejšie stretávajú pri spoločných modlitbách a vzájomnom zdieľaní, na mnohých miestach a pri rôznych príležitostiach. Dôvodom tohto záujmu je aj fakt, že tri najväčšie vierovyznania sú približne rovnako početné a popritom sú malé cirkvi veľmi aktívne. Lotyšsko je akýmsi rozvodím katolíckej, protestantskej a pravoslávnej tradície. Podľa oficiálnych informácií z roku 2011 je v krajine 34,3% obyvateľov evanjelického vierovyznania, 25,1% rímskokatolíckeho, 19,4% tvoria pravoslávni a staroverci, 1,2% sa hlási k iným kresťanským cirkvám (baptistickej, adventistickej, apoštolskej a ďalším evanjelikálnym cirkvám). Iné alebo žiadne náboženstvo uvádza 20% Lotyšov. Oficiálne je v krajine šesť náboženských tradícií: evanjelická, katolícka, baptistická, pravoslávna, tradícia starovercov a Židov.

2. Žitý ekumenizmus

Hoci cirkvi v Lotyšsku nevytvorili národnú radu cirkví, ekumenický život prináša dobré ovocie. Spolupráca medzi kresťanmi v Lotyšsku je dôležitá vtedy, keď kresťanská zvesť oslovuje súčasnú postmodernú spoločnosť v jej rôznosti a nekonečných možnostiach. Možno konštatovať, že ekumenická spolupráca a vzťahy medzi jednotlivými denomináciami v Lotyšsku stoja na zvestovaní *veľkých skutkov Pánových*.

Je bežnou praxou v Lotyšsku, že biskupi z katolíckej, pravoslávnej, evanjelickej a baptistickej cirkvi vydávajú spoločné stanovisko k otázkam v oblasti etiky, ochrany života alebo sociálnej spravodlivosti. Dobré vzájomné vzťahy medzi čelnými predstaviteľmi Rímskokatolíckej a Evanjelickej cirkvi v Lotyšsku dosvedčuje aj fakt, že súčasný rímskokatolícky arcibiskup bol vysvätený v evanjelickej katedrále v Rige.

Predstavitelia rôznych cirkví sa stretávajú na oslavách najdôležitejších pamätných dní a sviatkov, medzi ktoré patrí aj 18. november, deň nezávislosti krajiny. Na oslavách zvestujú slovo Božie, prihovárajú sa ľuďom, a hudobníci z viacerých kresťanských cirkví vystupujú so svojím programom.

Jednou z platforiem na ekumenickú spoluprácu so zapojením štátu je *Rada pre duchovné záležitosti*, ktorú tvoria vedúci predstavitelia tradičných cirkví a náboženských spoločenstiev Lotyšska (vrátane Židov) a zvoláva ju premiér približne raz ročne.

Ekumenická spolupráca už priniesla aj jeden úžasný výsledok pre službu v štátnych školách. Štyri najväčšie cirkvi spoločne pripravili materiály na vyučovanie náboženstva pre prvé tri ročníky, schválené Ministerstvom školstva.

Vzťahy biskupov a kňazov lotyšských kresťanských cirkví presahujú hranice ekumenickej služby a sú zakorenené v úprimnom priateľstve. Rúcajú sa múry vystavané v skorších obdobiach a otvára sa priestor vnímať sa navzájom ako

spoluslužobníci evanjelia. Katolícky, evanjelický a baptistický biskup sa pravidelne stretávajú pri modlitbách a chválach v bratskej atmosfére a diskusiách o záležitostiach týkajúcich sa Lotyšska.

Spolupráca medzi spoločenstvami a cirkevnými zbormi je svedectvom ekumenickej služby. Príkladom je spoločná príprava evanjelizačných programov, ktoré vychádzajú z Kurzu Alfa. Katolícke farnosti sv. Terézie od Dieťaťa Ježiša a sv. Márie Magdalény, Evanjelický cirkevný zbor v Rige v časti Tornakalns a Spoločenstvo baptistov v Āgenskalnse sa spojili v službe iným. Spoločne pracujú na sociálnych projektoch a vydávajú kalendár. Od roku 2000 sa kresťania v meste Madona stretávajú počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov každý deň na inom mieste. Pre mnohých bolo takéto stretnutie príležitosťou stretnúť po prvýkrát brata alebo sestru iného vierovyznania. Výnimočným výsledkom tejto aktivity bolo vybudovanie prvej ekumenickej modlitebne v Lotyšsku, kde sa môžu modliť bratia a sestry rôznych vierovyznaní. Dvere kaplnky sú stále otvorené. Službu tam majú katolíci a evanjelici, ktorí dozerajú nato, aby v kaplnke bolo ticho na modlitby.

Popri aktivitách, ktoré organizujú cirkvi a cirkevné zbory, vidíme aj ekumenickú iniciatívu, ktorá vychádza od jednotlivcov. Hovorí za ňu príklad otvorenia prvej ekumenickej kaplnky sv. Jána Krstiteľa a Márie Magdalény v malej dedine Igate. Vybudovanie tejto kaplnky bolo aktivitou jednotlivcov. Využívajú ju ľudia zo štyroch veľkých lotyšských cirkví – evanjelickej, katolíckej, pravoslávnej a baptistickej. Budova bola posvätená 18. januára 2013 katolíckym, evanjelickým a baptistickým biskupom. Zámerom veriacich z Igaty je modliť sa za deti, narodené a nenarodené, a za ich matky, ktorým chcú podať aj pomocnú ruku.

Ďalším príkladom aktivity jednotlivcov bol Samit na Gaizinse. Laickí kresťania pozvali predstaviteľov rôznych lotyšských cirkví na spoločné stretnutie na najvyššom vrchu v krajine, Gaizins, k spoločenstvu a modlitbám. Tí pozvanie prijali. Počas trvania týchto stretnutí boli nesení na modlitbách a chválach. Doteraz sa takto stretli už sedemkrát a zúčastňuje sa na ňom stále viac cirkevných predstaviteľov.

Čo nás spája? je názov časopisu, ktorý začal vydávať pred desiatimi rokmi jeden laik, ktorého viedla túžba po jednote Cirkvi. Obsahom prvého vydania bol Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov. Neskôr sa venoval konkrétnym ekumenickým témam. Časopis distribuuje bezplatne do miestnych spoločenstiev rôznych cirkví.

Ekumenickú spoluprácu možno nájsť v rôznych modlitebných skupinkách, ako sú *Hnutie Chemin Neuf*, *Modrý kríž*, *Kalnskola a Effata*, ako aj služba vo väzniciach, v *Rehabilitačnom centre pre bývalých závislých od drog a alkoholu*, či v *Betlehemskej dome milosti*. Vo všetkých týchto aktivitách a organizáciách, v pravidelných modlitbách a službe, kresťania z rôznych cirkví spájajú sily a prispievajú k budovaniu kresťanskej jednoty v každodennej službe.

Bohatstvo kresťanských tradícií má v Lotyšsku vplyv aj na rodinný život. V krajine je veľa miešaných párov, ktoré musia denne čeliť otázkam ohľadom stále prítomných rozdielov medzi kresťanskými cirkvami, ako sú sobáše, vyučovanie detí, účasť na

nedeľných bohoslužbách, a najdôležitejšie pre aktívnych kresťanov, prijímanie Večere Pánovej (Eucharistie).

Kresťanské rodiny taktiež čelia problémom našej modernej globalizovanej spoločnosti. Od roku 1994 je spoločenstvo *Cana Fraternity* v Lotyšsku aktívne v službe rodinám. V spolupráci s mestom Riga začalo v roku 2006 organizovať ekumenické rodinné slávnosti na podporu rodiny. Tieto stretnutia podporujú evanjelikálne cirkvi v Lotyšsku v spolupráci s tromi najväčšími denomináciami.

Dôležitú úlohu pri evanjelizácii zohrávajú médiá. Ekumenický tím ľudí pripravuje kresťanské programy, ktoré sa pravidelne vysielajú v Lotyšskom národnom rozhlase a podporujú jednotu medzi lotyšskými kresťanmi. Katolícke informačné centrum *Emanuel*s pripravuje televízny program *Vertikale* na lotyšskom kanáli 1. Program sa zameriava na prezentáciu toho, čo spája kresťanov, a nie na to, čo ich rozdeľuje. Tvorcovia programu prezentujú Kristových svedkov spomedzi pravoslávnych, katolíkov, evanjelikov, baptistov a iných kresťanských spoločenstiev. Navyše v krajine pôsobí evanjelikálna rádiová stanica *Lotyšské kresťanské rádio* s mnohými programami s ekumenickým obsahom.

Krížovú cestu slávia kresťania každý rok na Veľký piatok v uliciach niekoľkých lotyšských miest: Kuldīga, Valmiera, Madona, Liepāja. V Rige organizuje krížovú cestu Katolícke mládežnícke centrum arcidiecézy v Rige a spája tisíce ľudí, katolíkov, evanjelikov, baptistov a evanjelikálov. Na čele sprievodu kráčajú vedľa seba biskupi a farári rôznych cirkví. Popri tradičnom obsahu krížovej cesty je súčasťou slávnosti sprievodný program, v ktorom s primeraným obsahom vystúpia profesionálni herci z rôznych divadiel v krajine, ktorí sú tiež z rôznych cirkví. Tieto modlitby zjednocujú ľudí nielen v náboženskom prežívaní, ale aj kultúrne. V spoločných chvíľach sú všetci kresťania zjednotení modlitbou krížovej cesty: „Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojím svätým krížom vykúpil svet.“

3. Výzvy ekumenickému hnutiu v krajine

Lotyšsko má dobrý základ pre rozvoj ekumenizmu, pretože ani jedna z cirkví nie je dominantnou a v krajine sa organizuje množstvo ekumenických aktivít. Zároveň je potrebné uznať, že tieto aktivity pripravujú iba malé skupiny ľudí, ktorí sú otvorení ekumenickým vzťahom, zatiaľ čo mnoho kresťanov ostáva ľahostajných alebo dokonca nepriateľsky naladených.

Ďalšou výzvou je nedostatok oficiálnych teologických dialógov medzi cirkvami v Lotyšsku. Niekoľko problémov volá po ekumenickom dialógu a zhoda v týchto veciach by iste motivovala laikov, aby boli viac aktívni v ekumenizme.

Je možné konštatovať, že ekumenický vývoj stojí primárne na osobných vzťahoch a priateľstve, ktoré sú zárukou úspešnej realizácie ekumenických podujatí. V mnohých prípadoch vidíme, ako jedna cirkev preberie iniciatívu, ale zodpovednosť za podujatie nie je úplne podelená medzi ostatné cirkvi. Malá skupinka nadšencov

nesie takmer celé bremeno organizácie. Úlohou cirkví je preto nájsť spôsob ako zaistiť rovnocenné rozdelenie zodpovednosti za ekumenické aktivity.

Nakoniec, najdôležitejšou výzvou v raste spoločenstva je politická situácia, ktorá oslabuje putá spoločenstva s bratmi a setrami z Lotyšskej pravoslávnej cirkvi (moskovský patriarchát). Preto je potrebné hľadať nové možnosti k prehĺbovaniu vzťahov.

TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV

Témy rokov 1968 – 2016

V roku 1968 sa po prvýkrát začali používať materiály, ktoré spoločne pripravila Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví v spolupráci s Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov.

- 1968 Na chválu jeho slávy (*Efezanom 1, 14*)
To the praise of his glory
- 1969 Povolání pre slobodu (*Galat'anom 5, 13*)
Called to freedom
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)
- 1970 My sme totiž Boží spolupracovníci (*Prvý list Korint'anom 3, 9*)
We are fellow workers for God
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v kláštore v Niederaltaichu, Nemecko)
- 1971 ... a spoločenstvo Svätého Ducha (*Druhý list Korint'anom 13, 13*)
... and the communion of the Holy Spirit
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bari, Taliansko)
- 1972 Nové prikázanie vám dávam (*Evanjelium podľa Jána 13, 34*)
I give you a new commandment
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1973 Pane, nauč nás modliť sa (*Evanjelium podľa Lukáša 11, 1*)
Lord, teach us to pray
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v opátstve Montserrat, Španielsko)
- 1974 Aby každý jazyk vyznával: Ježiš Kristus je Pán (*Filipanom 2, 1 – 13*)
That every tongue confess: Jesus Christ is Lord
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1975 Boží zámer: všetko v Kristovi (*Efezanom 1, 3 – 10*)
God's purpose: all things in Christ
(Materiál pripravila austrálska skupina. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1976 Budeme mu podobní (*Prvý Jánov list 3, 2*) alebo: Povolání stať sa tým, čím sme
We shall be like him or, Called to become what we are

(Materiál zostavila karibská konferencia cirkví. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)

- 1977 Spoločne vytrváme v nádeji (*Rimanom 5, 1 – 5*)
Enduring together in hope
(Materiál zostavili v Libanone uprostred občianskej vojny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1978 Už nie ste cudzinci (*Efezanom 2, 13 – 22*)
No longer strangers
(Materiál zostavil ekumenický tím v Manchestri, Anglicko)
- 1979 Slúžte si navzájom na Božiu slávu (*Prvý Petrov list 4, 7 – 11*)
Serve one another to the glory of God
(Materiál je z Argentíny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1980 Príď kráľovstvo tvoje (*Evanjelium podľa Matúša 6, 10*)
Your kingdom come
(Materiál zostavila ekumenická skupina v Berlíne, Nemecko. Prípravné stretnutie sa konalo v Miláne)
- 1981 Jeden Duch – rôzne dary – jedno telo (*Prvý list Korint'anom 12, 3b – 13*)
One Spirit – many gifts – one body
(Materiál zostavili Graymoor Fathers, USA. Prípravné stretnutie sa konalo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1982 Nech nájdú všetci svoj domov v tebe, ó, Pane (*Žalm 84*)
May all find their home in you, O Lord
(Materiál bol z Kene. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Miláne, Taliansko)
- 1983 Ježiš Kristus – život sveta (*Prvý Jánov list 1, 1 – 4*)
Jesus Christ – the Life of the World
(Materiál pripravila ekumenická skupina z Írska. Prípravné stretnutie sa konalo v Céligny-Bossey, Švajčiarsko)
- 1984 Povolání byť jedno skrze kríž nášho Pána (*Prvý list Korint'anom 2, 2 a Kolosanom 1, 20*) Called to be one through the cross of our Lord
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Benátkach, Taliansko)
- 1985 Zo smrti do života s Kristom (*Efezanom 2, 4 – 7*)
From death to life with Christ
(Materiál zostavili na Jamajke. Prípravné stretnutie sa konalo v Grandchampe, Švajčiarsko)

- 1986 Budete mi svedkami (*Skutky apoštolov* 1, 6 – 8)
You shall be my witnesses
(Materiál zostavili v Slovinsku, prípravné stretnutie sa konalo v Juhoslávii)
- 1987 Zjednotení v Kristovi – nové stvorenie (*Druhý list Korint'anom* 5, 17 – 6, 4a)
United in Christ – a new creation
(Materiál pripravili v Anglicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Taizé, Francúzsko)
- 1988 Božia láska vyháňa strach (*Prvý Jánov list* 4, 18)
The love of God casts out fear
(Materiál zostavený v Taliansku, prípravné stretnutie bolo v Pinerole, Taliansko)
- 1989 Budovanie spoločenstva: jedno telo v Kristovi (*Rimanom* 12, 5 – 6a)
Building community: one body in Christ
(Materiál pripravili v Kanade, prípravné stretnutie sa konalo vo Whaley Bridge, Anglicko)
- 1990 Aby všetci jedno boli... aby svet uveril (*Evanjelium podľa Jána* 17)
That they all may be one... That the world may believe
(Materiál zostavili v Španielsku, prípravné stretnutie bolo v Madride, Španielsko)
- 1991 Chváľte Hospodina, všetky národy! (*Žalm 117 a Rimanom* 15, 5 – 13)
Praise the Lord, all you nations!
(Materiál pripravili v Nemecku, prípravné stretnutie sa konalo v Rotenburgu na Fulde, Nemecko)
- 1992 Ja som s vami po všetky dni... Choďte teda (*Evanjelium podľa Matúša* 28, 16 – 20)
I am with you always... Go, therefore
(Materiál zostavili v Belgicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bruggách, Belgicko)
- 1993 Prinášajme ovocie Ducha pre kresťanskú jednotu (*Galat'anom* 5, 22 – 23)
Bearing the fruit of the Spirit for Christian unity
(Materiál pripravili v Zaire. Prípravné stretnutie sa konalo v blízkosti Zürichu, Švajčiarsko)
- 1994 Božia domácnosť: povolání byť jedno srdcom a myslou (*Skutky apoštolov* 4, 23 – 37) The household of God: called to be one in heart and mind
(Materiál zostavili v Írsku, prípravné stretnutie bolo v Dubline, Írsko)

- 1995 *Koinonia: spoločenstvo v Bohu a medzi sebou navzájom (Evanjelium podľa Jána 15, 1 – 17)* Koinonia: communion in God and with one another
(Materiál pripravila Komisia pre vieru a poriadok, prípravné stretnutie sa konalo v Bristole, Anglicko)
- 1996 Hľa, stojím pri dverách a klopem (*Zjavenie Jána 3, 14 – 22*)
Behold, I stand at the door and knock
(Prípravný materiál zostavili v Portugalsku, stretnutie sa konalo v Lisabone, Portugalsko)
- 1997 V mene Krista vás prosíme: Zmierte sa s Bohom (*Druhý list Korintčanom 5, 20*)
We entreat you on behalf of Christ, be reconciled to God
(Materiál pripravila Severská ekumenická rada, prípravné stretnutie sa konalo v Štokholme, Švédsko)
- 1998 Duch prichádza na pomoc našej slabosti (*Rimanom 8, 14 – 27*)
The Spirit helps us in our weakness
(Prípravný materiál bol z Francúzska, stretnutie sa konalo v Paríži)
- 1999 Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom (*Zjavenie Jána 21, 1 – 7*)
He will dwell with them as their God, they will be his peoples
(Prípravný materiál pripravili v Malajzii, stretnutie sa konalo v kláštore v Bose, Taliansko)
- 2000 Požehnaný Boh, ktorý nás požehnal v Kristovi (*Efezanom 1, 3 – 14*)
Blessed be God who has blessed us in Christ
(Prípravný materiál zostavila Rada cirkví Blízkeho východu, stretnutie sa uskutočnilo v La Verne, Taliansko)
- 2001 Ja som cesta, pravda i život (*Evanjelium podľa Jána 14, 6*)
I am the Way, and the Truth, and the Life
(Prípravný materiál zostavili v Rumunsku a stretnutie sa konalo v meste Vulcan, Rumunsko)
- 2002 U teba je prameň života (*Žalm 36, 5 – 10*)
For with you is the fountain of life
(Prípravný materiál zostavila CEEC a CEC, stretnutie bolo blízko Augsburgu, Nemecko)
- 2003 Tento poklad máme v hlinených nádobách (*Druhý list Korintčanom 4, 4 – 18*)
We have this treasure in clay jars
(Prípravný materiál zostavili v Argentíne, stretnutie bolo v Los Rubios, Španielsko)

- 2004 Svoj pokoj vám dávam (*Ján 14, 23 – 31. 27*)
My peace I give to you
(Prípravný materiál zostavili v Aleppe, Sýria. Stretnutie bolo v Palerme, Taliansko)
- 2005 Kristus, jediný základ Cirkvi (Prvý list Korint'anom 3, 1 – 23)
Christ, the one foundation of the Church
(Prípravný materiál bol zo Slovenska, stretnutie sa konalo v Piešťanoch)
- 2006 Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som medzi nimi (*Evanjelium podľa Matúša 18, 18 – 20*)
Where two or three are gathered in my name, there I am among them
(Prípravný materiál pochádzal z Írska. Stretnutie sa konalo v Prosperous, Co. Kildare, Írsko)
- 2007 Aj hluchým dáva sluch a nemým reč (*Evanjelium podľa Marka 7, 31 – 37*)
He even makes the deaf to hear and the mute to speak
(Prípravné materiály zostavili v Južnej Afrike, stretnutie sa konalo vo Faverges, Francúzsko)
- 2008 Neprestajne sa modlite (*Prvý list Tesaloničanom 5, 12a. 13b .18*)
Pray without ceasing
(Prípravné materiály zostavili v USA. Stretnutie sa konalo v Graymoor, Garrison, USA)
- 2009 A budú jedno v tvojej ruke (*Ezechiel 37, 15 – 28*)
That they may become one in your hand
(Prípravné materiály zostavili v Kórei, stretnutie sa konalo v Marseille, Francúzsko)
- 2010 Vy ste toho svedkami (*Evanjelium podľa Lukáša 24, 48*)
You are witnesses of these things
(Prípravný materiál pochádza zo Škótska. Stretnutie sa konalo v Glasgowe, Škótsko)
- 2011 Jednotní v učení apoštolov, v bratskom spoločenstve, lámaní chleba a modlitbách (*Skutky apoštolov 2, 42*)
One in the apostle's teaching, fellowship, breaking of bread and prayer (cf. Acts 2:42) Prípravný materiál z Jeruzalema, stretnutie sa konalo v Saydnaya, Sýria)

- 2012 Všetci budeme premenení víťazstvom skrze nášho Pána Ježiša Krista (*Prvý list Korint'anom* 15, 51 – 58)
We will be all Changed by the Victory of our Lord Jesus Christ
(Prípravný materiál z Poľska, strenutie sa konalo vo Varšave, Poľsko)
- 2013 Čo žiada od nás Boh? (porovnaj *Micheáš* 6, 6 – 8)
What does God require of us?
(Prípravný materiál z Indie, strenutie sa konalo v Bangalore, India)
- 2014 Je Kristus rozdelený? (porovnaj *Prvý list Korint'anom* 1, 1 – 17)
Has Christ been divided?
(Prípravný materiál je z Kanady, prípravné strenutie sa konalo v Montreale, Kanada)
- 2015 Ježiš jej povedal: Daj sa mi napit'! (*Evanjelium podľa Jána* 4, 7)
Jesus said to her: „Give me to drink“
(Prípravný materiál z Brazílie, strenutie sa konalo v São Paulo, Brazília)
- 2016 Povolání zvestovať veľké skutky Pánove (*Prvý Petrov list* 2, 9)
Called to proclaim the mighty acts of the Lord
(Prípravný materiál z Lotyšska, prípravné strenutie sa konalo v Rige, Lotyšsko)

KLÚČOVÉ DÁTUMY V DEJINÁCH **TÝŽDŇA MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV**

- 1740 približne v tomto roku vzniklo v Škótsku turíčne hnutie s prepojením na Severnú Ameriku. V ich prebudeneckom poslanstve bola výzva na modlitbu za a so všetkými cirkvami.
- 1820 Reverend James Haldane Stewart publikuje: *Návody na všeobecné zjednotenie kresťanov pri vyliatí Ducha*.
- 1840 Reverend Ignatius Spencer, ktorý konvertoval na rímsky katolicizmus, navrhuje Zjednotenie modlitby za jednotu.
- 1867 Prvá konferencia anglikánskych biskupov v Lambethe zdôrazňuje v preambule svojho vyhlásenia modlitbu za jednotu.
- 1894 Pápež Lev XIII. povzbudzuje k modlitbe v Oktáve modlitieb za jednotu v súvislosti s Turícami.
- 1908 Reverend Paul Wattson prvýkrát inicioval zachovávanie Oktávy za jednotu cirkvi.
- 1926 Hnutie Viera a poriadok začína vydávať *Návrhy na Oktávu modlitieb za kresťanskú jednotu*.
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francúzska obhajuje Celosvetový týždeň modlitieb za kresťanskú jednotu na širokom základe modlitieb za „jednotu, ktorú chce Kristus prostriedkami, akými on chce.“
- 1958 Kresťanská jednota (Unité Chrétienne, Lyon, Francúzsko) a Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví začínajú spoločne pripravovať materiály na Týždeň modlitieb
- 1964 V Jeruzaleme sa pápež Pavol VI. a patriarcha Athenagoras I. spoločne modlili Ježišovu veľkňazskú modlitbu: „aby všetci boli jedno“ (*Evanjelium podľa Jána 17*).
- 1964 Dekrét Druhého vatikánskeho koncilu o ekumenizme zdôrazňuje, že modlitba je dušou ekumenického hnutia a nabáda k zachovávaniu Týždňa modlitieb.
- 1966 Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví (SRC) a Sekretariát pre napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov) začali oficiálnu spoločnú prípravu materiálov na Týždeň modlitieb.

- 1968 Prvýkrát sa oficiálne použili materiály na Týždeň modlitieb, ktoré spoločne pripravili Komisia pre vieru a poriadok a Sekretariát pre napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov)
- 1975 Prvýkrát sa použil materiál na Týždeň modlitieb, ktorý vychádzal z navrhovaného textu miestnej ekumenickej skupiny. Skupina z Austrálie bola prvá, ktorá sa venovala plánu pripraviť prvý návrh na rok 1975.
- 1988 Materiály Týždňa modlitieb sa použili na inauguračnej bohoslužbe Kresťanskej federácie Malajzie, ktorá spája hlavné kresťanské zoskupenia v krajine.
- 1994 V medzinárodnej skupine, ktorá pripravovala texty na rok 1996, boli aj zástupcovia YMCA a YWCA.
- 2004 Medzi Komisiou pre vieru a poriadok (SRC) a Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov (Katolícka cirkev) sa dosiahla dohoda, že sa materiály na Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov vydajú spoločne a pripravia v tom istom formáte.
- 2008 Spomienková oslava 100. výročia Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov (Oktáva za kresťanskú jednotu, ktorá bola jeho predchodcom, sa prvýkrát začala sláviť v r. 1908).